

20.9.2024

JulkICT

eIDAS-asetuksen kansallisen täytäntöönpanon lainsäädäntötyöryhmän 6. kokous

Aika 19.9.2024 klo 10.00 – 10.50

Paikka Teams

Paikalla

Laura Kolinen	erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö, puheenjohtaja
Jenni Rantio	hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö
Johanna Kari	neuvotteleva virkamies, sisäministeriö
Niina Etelävuori	erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
Noora Kallio	lakiasiaintohtaja, Digi- ja väestötietovirasto
Laura North	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Hilda Ihalainen	lakimies, Liikenne- ja viestintävirasto
Juhani Ruutu	ylitarkastaja, poliisihallitus
Emilia Laitala	neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö, varapuheenjohtaja
Anna-Riikka Pouttu	asiantuntija, valtiovarainministeriö, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.02 ja todettiin läsnäolijat. Käytiin läpi asialistan sisältö ja hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. Valmistelun tilannekatsaus

Puheenjohtaja kertoi säädösvalmistelun tämänhetkisestä tilanteesta. Edellisessä ohjausryhmän kokouksessa hyväksyttiin esitetyt päätösehdotukset: Digi- ja väestötietoviraston (DVV) rooli henkilöllisyyden linkittämispalvelun tuottajana, DVV:n rooli luonnollisen henkilön tunnistetietojen tarjoajana niin, että lähdereksiterinä toimii väestötietojärjestelmä, sekä digitaalisen henkilöllisyystodistuksen tuottaminen sähköisenä attribuuttitodistuksena osaksi lompakkoa. Digitaaliseen henkilöllisyystodistukseen liittyvän lainsäädännön

valmistelu on vastuutettu sisäministeriölle, joka voi ohjausryhmän linjauksen jälkeen lähteä edistämään asiaa.

Hallituksen esityksen osalta on työstetty asian taustaa ja valmistelua, EU-säädöksen tavoitteita, pääasiallisia vaikutuksia, toteutusvaihtoehtoja, muiden jäsenmaiden toteutussuunnitelmia sekä alustavasti suhdetta perustuslakiin. Nykytilan, keskeisten ehdotusten ja lakia alemman asteisen sääntelyn kuvausta ei ole vielä aloitettu. Käytiin läpi hallituksen esitykseen suunnitellut kirjaukset vaihtoehtojen kuvauksesta sekä alustavat hahmotelmat suhteesta perustuslakiin. Täytäntöönpanosäädöksiä on julkaistu viisi kappaletta, ja Suomi on vastannut niitä koskevaan julkiseen kuulemiseen. On vielä epäselvää, milloin seuraavat täytäntöönpanosäädökset julkaistaan. Ensimmäinen komiteakokous oli 5.9. Komission pääviesti oli, että tavoitteena on nopea täytäntöönpanosäädösten valmistelu ja voimaantulo. Jäsenmaat toivoivat valmistelulle lisääntymistä. Seuraava komiteakokous järjestetään todennäköisesti lokakuussa. Lainsäädäntöryhmän näkökulmasta keskeistä on, että todennäköisesti on määriteltävä jäsenvaltion käsite sekä viitattava täytäntöönpanosäädöksiin kansallisen kriteeristön valmistelun osalta.

Keskusteltiin digitaalisen henkilöllisyystodistuksen säädösvalmistelusta ja vastuista. Sisäministeriö käy sisäisiä keskusteluja aiheesta. Hallituksen esityksen valmistelun osalta sovittiin, että LVM tuottaa tekstiä siitä, jos oltaisiin toteutettu kansallinen sääntelykehikko lompakoille. Pohdittiin, tulisiko vaihtoehtoissa käsitellä myös oikeushenkilön lompakon tuottamista, mitä pidettiin kannatettavana. Perustuslain osalta pohdittiin, tulisiko tekstissä käsitellä myös elinkeinonvapautta mm. rekisteröintimenettelyjen ja luvanvaraisuuden näkökulmasta. Sovittiin, että selvitetään elinkeinonvapauden näkökulmaa. Täytäntöönpanosäädösten valmistelun osalta todettiin, että täytäntöönpanosäädöksiin viittaamisessa on huomioitava se, että niitä voidaan myöhemmin muuttaa komiteassa. Komissiolla ei ole säädösvaltaa antaa vain oikeushenkilöitä koskevia täytäntöönpanosäädöksiä, joten tätä näkökulmaa pyritään saamaan jo olemassa oleviin täytäntöönpanosäädöksiin jäsenmaiden vaikuttamistyön kautta.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

4. Lainsäädäntöehdotusten tilannekatsaus

Puheenjohtaja esitteli niin kutsutun uuden eIDAS-lain kahden ensimmäisen luvun luonnokset. Säädösvalmistelussa on pohdittava, viitataan lainsäädännössä alkuperäiseen eIDAS-asetukseen vai muutosasetukseen. Toinen luku koskisi lompakkoa, ja sisältäisi lompakkoon liittyviä tehtäviä sekä kansallista liikkumavaraa koskevat asiat.

Keskustelussa todettiin yleisesti pykäläluonnosten olevan hyvällä mallilla. Viittaus tulisi yleisen käytännön mukaan tehdä voimassa olevaan eli vanhaan eIDAS-

asetukseen, ja perusteluissa voisi kuvata suhdetta muutosasetukseen. Pohdittiin DVV:lle osoitettujen tehtävien täsmentämistä enemmän viranomaistehtävän osoittamisen kautta. 3§ 2. momentin osalta pohdittiin, tulisiko momentissa olla täsmennetty viittaus asetukseen. Todettiin, että 4§:n tapaan voisi olla hyvä laatia pykälä myös oikeushenkilön tunnistetietojen tarjoajasta, mitä työ- ja elinkeinoministeriö voisi luonnostella.

Työryhmää pyydettiin jättämään kirjalliset kommenttinsa pykäläluonnoksiin to 26.9. klo 16 mennessä.

Merkittiin esitys ja käyty keskustelu tiedoksi.

5. Muut asiat

Puheenjohtaja kertoi, että ministerin kabinettiin on viety ehdotus säädösvalmistelun aikataulun myöhentämisestä niin, että lausuntokierros olisi kevään sijasta kesällä 2025. Taustalla ovat resurssisytyt ja täytäntöönpanosäädösten valmisteluun kuluva odotettua suurempi työaika. Lopullista hyväksyntää vielä odotetaan, mutta käytännössä valmistelua ollaan muokkaamassa uuden aikataulun mukaiseksi.

LVM tiedusteli aikataulusta tunnistuslain muiden muutostarpeiden kartoittamiselle. Todettiin, että tarve tätä koskeville pykälille ja perusteluille ajoittuu vuoden vaihteen jälkeiseen aikaan. LVM ja SM totesivat, että keskinäinen koordinointi on tarpeen yhteisen ministerin myötä.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10:52.